

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ.

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100 „

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

— Телефони: № № 28 и 502 —

Такси: за обявления на кв. см. 1 : в.

Предстоящото изработване закона за общините

Въпроса за създаване единъ новъ законъ за общините вълнува обществото отдавна. Стария такъвъ е негоденъ да задоволи надрастналите нужди на общините. Негоденъ да създаде единъ правиленъ животъ въ тия основни институти на нашата държава. Смятаме дори, че се е забавило съ този законопроектъ, обаче искаме да върваме, че презъ есенната сесия той ще бжде внесенъ въ пленума на камарата. Задачите на новия законопроектъ бихме свели къмъ следното: 1) създаване на здрави економически и целесъобразни териториално общини; 2) стабилни общински съвети; 3) стабиленъ общински кметъ съ по-голяма компетентностъ; 4) стабилизиране служебния персоналъ; 5) премахване или намаление до минимумъ фондовите; 6) осигуряване по-големи средства за общините; 7) създаване ефикасенъ и предварителенъ контролъ върху разходите и 8) премахване излишните формалности по отчитането. Ние върваме, че ако лег-

натъ въ основата на законопроекта тия принципи ще имаме единъ законъ, който действително ще отговаря на нуждите на времето. Искаме да върваме, че всички ще се въодушевятъ отъ желанието найсетне да се стабилизируютъ основните институти у насъ, каквито сж общините, защото тѣ сж, които градятъ благоустройството, хигиената и благосъстоянието на населението мѣста у насъ. Върваме, че законопроекта ще бжде отпечатанъ и разпратенъ до всички компетентни мѣста и люди за да се произнесатъ по него и че всичките отзиви по този законопроектъ ще бждатъ взети подъ внимание при окончателното редактиране на законопроекта.

Ние си запазваме правото обстойно да разгледаме законопроекта тогава, когато ни бжде даденъ за проучване, а до тогава оставаме съ пожеланията да се даде спешностъ на изработването и гласностъ по-голяма на проекта.

Сведения за свѣтовната пѣтна мрѣжа

Една твърде интересна книга озаглавена „Наржчикъ на шосейните пѣтища,“ издадена въ Вашингтонъ, дава ценни статистически сведения за растежа на съобщителната пѣтна система въ Съединените Щати и други страни въ свѣта.

Въ единъ специаленъ отдѣлъ се намира отбелязанъ общия брой на пѣтната мрѣжа въ всѣка страна, изчисленъ въ мили (една миля се равнява на 1609 метра), а сжщо така сж дадени редица други важни сведения.

Общата цифра на пѣтищата въ свѣта възлиза на 7,805.629 мили. Отъ тѣхъ 3,798,000 мили представляватъ неразвити пѣтъчни пѣтища. Други 184,000 мили се отнасятъ за тесни пѣтища, които не позволяватъ съобщения съ превозни сръдства и които само въ Австралия се падатъ 60,000 мили.

Сжщо така е даденъ броятъ на автомобилите, които се падатъ на една миля пѣтъ и отъ съответната таблица излиза, че Гибралтаръ стои

на първо мѣсто, въ това отношение, съ по-вече отъ 38 автомобили на една миля. Между голѣмите европейски държави следва непосредствено Великобритания съ малко по-вече отъ 7 автомобили, а подиръ това — Швейцария съ 7 моторни коли на една миля пѣтъ. Най-последъ Свѣтска Русия съ 1 кола на 33 мили.

Интересни сж и следните цифри: общите разноси за поддържането на пѣтищата въ С. Щати сж възлизали на 1.423,870,270 долари, а реализирания приходи отъ пѣтищата за сжщото врѣме (това се отнася за 1928 год.) сж възлизали на 1,566,946,170 долари.

Въ „наржника“ сж дадени така сжщо цифри за сръдните разноси при експлоатацията на единъ автомобилъ по различни пѣтища.

Върху пѣтища съ много добра настилка, разносикътъ за една миля пѣтъ възлизатъ на 7.70 лв., върху пѣтища съ сръднокачествена настилка — на 9.10 лв. за една миля

Програма на съюза за повдигане на селото.

България е предимно земеделска страна. Такава тя ще остане за още дълго време. Ней липсватъ много отъ условията и близки перспективи за създаване на експортна индустрия, а така сжщо за разработване на нейните грамадни минерални богатства.

Бждащото на българския народъ лежи предимно, ако не изключително, въ повдигането на нашето примитивно и малодоходно земледѣлие. Всички предпоставки за създаване на едно цѣтуще и високодоходно земледѣлие въ България, като: климатъ, почва разнообразие на култури, близостъ на пазари, търговски пѣтища, работоспособно население и пр. сж на лице. Въ това отношение България е поставена при изключително благоприятни условия.

Повдигането на нашето земеделско производство не е само единствения начинъ за осигуряване материалното бждаще на народа, но и единствения пѣтъ за излизане отъ днешното положение на страната. Само отъ излишъците и икономията на нашето подобро земледѣлие ние ще можемъ да създадемъ и тъй необходимите ни народни капитали за издигане въ бждаще на една здрава индустрия и за експлоатиране на нашите минерални богатства, което ще запази страната отъ чуждо економическо влияние.

Пѣтятъ за повдигане на земеделското производство на страната води презъ нашето село. То, обаче, тѣне въ мизерия. Животътъ на нашия селенинъ е суровъ, труденъ и лишенъ отъ всички ония придобивки, които осмислиха и направиха приятенъ и удобенъ живота въ града и въ напредналите страни. Ето защо всички будни и напредничави елементи напускатъ селото. Това влошава още повече неговото положение и го лишава отъ надеждата и възможността за едно близко повдигане.

За културното и стопанско повдигане на селото сж необходими усилията на цѣлата българска интелигенция. Тя трѣбва да се отдаде на служба на селото. Да се служи на селото днесъ, значи да се служи на българския народъ. Тази служба на селото ние трѣбва да издигнемъ въ культъ. Чрезъ издигане на селото ние ще запазимъ България, чрезъ селото ние ще гарантираме по-свѣтли дни на българското племе. Това, което изгубихме въ войните, трѣбва да постигнемъ чрезъ мирна, дѣлова и системна работа въ селото.

Въ името на тѣзи идеали, нѣколко културни, професионални и научни организации си подадоха ръка за задружна и планомерна работа за културното и стопанско повдигане на селото, за което основаха Съюза за повдигане на селото, съ който се цели преди всичко съгласуването и най-целесъобразното използване на всички усилия и компетентности въ това направление.

Този съюзъ си поставя за целъ да обедини българската интелигенция за работа въ село, да култивира интересъ къмъ проблемите и нуждите на селото и да извика къмъ дейността силите на самото село чрезъ създаване на околийски и селски комитети за повдигане на селото.

Имайки предъ видъ сложността на проблемите на селото съюзътъ на първо време желае да привлече вниманието на околийските и селски комитети къмъ ония въпроси и проблеми, които могатъ да се разрешатъ съ минимални сръдства и усилия и то предимно отъ самото село.

Съ малки изключения минималната програма, която съюза предлага тукъ за ръководство на околийските и селски комитети се състои именно отъ такива проблеми.

Програмата засѣга: Просвѣтата, стопанството, благоустройството и хигиената на селото.

1. Просвѣтата.

1. Приспособяване на програмата на селското основно училище и на селската прогимназия къмъ нуждите и условията на селото;
2. Развитие и разпространение на допълнителното професионалното образование въ селото, като се иматъ предъ видъ както земеделските, така и неземеделските занятия и то съ главна задача да се създаде квалифицирана работна ръка въ тѣхъ;
3. Устрояване на курсове за специална подготовка на селските учители и учителки;
4. Създаване на специална книжнина за селото;
5. Устрояване на сказки, народни университети, вечеринки, кино-представления и пр. и хигиенични забавления въ селото;
6. Организиране физическото възпитание въ селото съ огледъ да се култивира обществената солидарностъ.
7. Организиране на просвѣтителни кръжоци за селските майки

а върху неразработени пѣтища — 10,50 лв. за една миля.

Тѣзи пресмѣтания за разносикътъ сж резултатъ на грижливи проуч-

вания отъ страна на мѣродавни авторитети на правителството на С. Щати.

и селските момичета, не само съ обща просвѣтителна целъ, но и съ целъ за придобиване на необходими за тяхъ практически познания отъ областта на домоустройството, готварството, благоустройството личната хигиена и отглеждане на децата;

8. Систематическо провеждане на семейното, държавно-гражданското и социално възпитание. Любовъ и зачитане на семейството, права и задължения на гражданина, любовъ къмъ близките и проникване въ необходимостта отъ общественъ животъ и условията, при които той е възможенъ;

9. Поощрение на селското изкуство, устрояване на изложби, пропагандиране на произведенията на художествената домашна индустрия въ България и чужбина;

10. Изучаване на селския битъ въ всичките му отрасли въ миналото и настоящето.

II. Стопанство.

А. Общи мѣроприятия.

1. Засилване земледѣлското производство и обмѣна на продуктите отъ производството, като основа за пресъздаване на нашето национално стопанство;

2. Поощрение кооперацията като посрѣдникъ между производителя и пазаря;

3. Напояване земледѣлските култури съ рѣчни и подпочвени води: а) канални системи; б) помпажни станции за локални напоявания;

4. Водни сдружения (синдикати) за напоявания, отводнявания, оправа на рѣки и електропроизводство;

5. Провеждане електрификацията въ земледѣлското производство и пр.

Б. Подобрене земледѣлието и отраслите му.

1. Основаване на всестранна кооперация;

2. Обработване на почвата за запазване на влагата:

а) Подмѣтка, б) Есенна оранъ, в) Пролѣтна обработка съ брана и култиваторъ;

3. Семе и сеидба:

а) Подборъ на семето, б) Триориране на семето, в) Обеззаразяване на семето, г) Редова сѣидба;

4. Земледѣлски инвентаръ:

а) Въвеждане на плуга, бранята, култиватора и редовата сѣялка, б) Есенно почистване, смазване и пазене подъ стрѣха на инвентара;

5. Борба съ болестите и неприятелите на растенията: а) Почистване и прѣскане на градините, лозята и селищата, б) Почистване на синуриите, в) Плевене на нивите;

6. Стопански дворъ. Правилно разпредѣление на стопанския дворъ:

а) Ограждане на двора съ подходяща ограда, б) Постройка на торище и запазване на тора, в) Уреждане и почистване на двора, г) Почистване, бѣлосване и дезинфекция на оборите, курниците и хамбарите;

7. Намаление на черната угаръ съ фуражни и окопни растения;

8. Скотовѣдство:

а) Приспособление на съществуващите обори и отваряне на прозорци, б) Направа на курници, в) Повече грижи за добитѣка, г) Производство на фуражъ и по-целесъобразно хранене на добитѣка, д) Запазване добитѣка отъ болести.

9. Основно и целесъобразно използване на селските дворища за овошни, черничевы и зеленчукови градини.

10. Създаване на черничевы градини и отглеждане на буби;

11. Повдигане на пчеларството;

12. Залесяване на всички частни и обществени мѣста негодни за обработване. Залесяване и затрѣвяване на порошката и сипеите;

13. Засаждане на дръвчета по продължение на шосетата и пжтищата;

14. Облагородяване на диворастващите дървета;

15. Създаване странични доходи и междусезонна работа;

16. Повдигане на лозарството;

17. Организиране на детски клубове и младежки кръжоци за развитие съревнование въ разните стопански отрасли.

Рибарство.

(Риболовство и рибовѣдство).

1. Състояние на риболовството ни (рѣчно и морско);

2. Поощрение на рибовѣдството;

3. Направа на малки рибници въ полските села за отглеждане на лѣтни риби (шаранъ, линъ, каракуда и др.)

4. Направа на малки рибовѣди въ планинските села за отглеждане на зимни риби (нашенска и американска пастърва).

III. Благоустройство.

1. Домостроителство;

2. Селско стопански сгради;

3. Настилане на улиците;

4. Водоснабдяване съ извори, подпочвени и надпочвени води;

5. Канализация;

6. Подържане полските и горски пжтища, водостоките и мостове по тяхъ.

IV. Хигиена.

1. Запознаване съ най-елементарните въпроси по здравопазене, устройство на човѣшкото тѣло — органи, служба и най-обикновените разстройства и заболявания; предпазване отъ заболявания чрезъ запознаване съ: а) дишането; б) кръвообращението; в) храненето; г) чистотата на тѣлото; д) домашна чистота; е) нашата храна, хранителни продукти и тяхното използване и приготвяне; ж) нехигиенични навици и здравни такива; з) паразити у човѣка и такива у домашните животни; и) заразни болести; к) социални злини; (алкохолизъмъ и тютюнопушене); л) грижи за бременните, родилките и отглеждане на децата; м) здравни грижи за учениците; н) хигиена на физическия трудъ; работа и умора; сънъ и почивка; о) продължение на рода.

2. Значение на хигиеничните згради и помѣщения за човѣка и добитѣка.

3. Грижи за чиста и изобилна вода. Опасностъ отъ разливащата, блатата и застоилите води.

4. Регулиране селището: улици, канали, обрѣговяване рѣки и дренниране на мочуриите.

5. Чистота на заведененията, улиците и площадите. Изхвърляне смѣта и торъ.

6. Опасностъ отъ нечистотата и замърсяването. Торища и нивни, изхвърляне на тора и смѣта.

7. Бани, миене и къпане.

8. Домашните животни, като носители на зарази за човѣка и тяхната хигиена.

9. Трапезариите като училище за рационално хранене.

10. Алкохолизъмъ, туберкулоза и венерически болести.

ХРОНИКА

СТОПАНСКА конференция бе свикана на 3 юний въ гр. Провадия съ дневенъ редъ: мѣрки за прибиране реколтата и организиране заораване стърнищата. Конференцията се откри отъ г. Варненския окр. управителъ, а темитъ по дневния редъ се изнесоха отъ Директора на катедрата Поповъ. Въ конференцията вземаха участие Околийския стопански комитетъ, кметовете, секр.-бирниците и представители на кооперациите отъ Провадийска околия.

Съ ЦЕЛЪ да се облекчи бързото прибиране на посѣвите катедрата е

поканила чрезъ общинските кметове стопаните на жетварки да монтиратъ сжщитѣ за да бждатъ използвани въ жетвата. Сжщо да се изготвятъ кафени коси, които да се използватъ по-бързо пожанване посѣвите. Стопаните на вършачки сжщо ще трѣбва да си монтиратъ на време машините за да бждатъ използвани напълно тая година.

ПРЕДВИДЪ опасността отъ появяване на ливадната пеперуда, гжсеницата на които ще причинятъ голѣми повреди, както и миналата година на много мѣста такива имаше то катедрата е наредила да се почистятъ и покосятъ бурените по

ПРОТОКОЛЪ

№ 1

на Варненския окръженъ съветъ, II-ра редовна сесия отъ XIV избирателенъ периодъ.

Заседание на 1 февруари 1930 год.

Присѣствуватъ: Г-нъ Председателя Теод. Атанасовъ и г. г. окр. съветници: Дабко П. Дабковъ, Петръ С. Каракуневъ, Лазаръ Черпански, Ахмедъ х. Бекировъ, Христо Митевъ, Иванъ Тодоровъ I, Василъ Ж. Хиневъ, Рифадъ Мусовъ, Ангелъ Маноловъ, Андонъ Ивановъ, Ангелъ Христовъ, Иванъ х. Продановъ, Ставри Яневъ, Сали х. Юмеровъ, Христо П. Горневъ, Гавраилъ Цонковъ, Недѣлчо Баевъ, Димитръ Ралчевъ, Николай Паница, Бончо Д. Генчевъ, Иванъ Тодоровъ, Илия Караджовъ, Костадинъ Колевъ, Иванъ Велчевъ, Ангелъ Янчевъ, Драганъ Василевъ, Недю Вълевъ, Д-ръ Д. Цоневъ, а отсъствуватъ: Димо Шиковъ, Василъ Ив. Титевъ, Маринъ Арабовъ въ отпускъ и Филипъ Рафаиловъ по неизвестни причини.

Въ 3 часа следъ обѣдъ Председателя откри сесията на съвета съ следната речъ:

Господа окръжни представители,

Приятно ми е да Ви видя днесъ събрани тукъ — въ центъра на окръга, дошли да изпълните длъжностите които избирателите отъ Варненски окръгъ сж Ви възложили

Господа окръжни съветници,

Населението въ нашата татковина, което въ голѣмата си частъ е земледѣлско, презъ последните години повече и повече обеднява. Следствие прииждането на голѣмъ брой бѣжанци отъ завзетите отъ чужденци наши покрайнини и поради редовния прирѣстъ на населението въ страната — обработваемата площъ земя припадающа се на едно семейство — отъ день на день се намалява; цените на получените продукти презъ последните години значително се понижиха, а пласирането на продуктите ни среща повече и повече трудности по

причина конкуренцията, която ни правятъ другите производителни страни. По този начинъ населението трудно намира възможностъ да пласира труда си и това което заработва, не е въ положение да изхранва членовете на трудящия се земледѣлецъ. При това положение наложително се явява да се дири лѣкътъ: а) чрезъ обработване земята по-интензивно за да се получатъ повече продукти, б) чрезъ произвеждане на по-свършени и преработени, при което ще се пласира повече трудъ отъ населението и така намалява безработицата, в) чрезъ произвеждането странични продукти, а се използва свободното време на земледѣлца, по който начинъ се създаватъ дѣпълнителни семейни доходи, г) чрезъ произвеждането на специални и нови преработени продукти, пласирането на които не среща голѣма свѣтовна конкуренция и се извършва на свободенъ пазаръ. Всичко това сж задачи отъ голѣмо стопанско значение, които не могатъ да не привлекатъ нашето просвѣтно внимание, като членове на единъ стопански институтъ par excellence какъвто е окр. съветъ.

Господа окр. съветници,

Вторъ обектъ на Вашето внимание е въпроса за организиране службата по запазване народното здраве. Народното здраве е неограниченото богатство, запазването на което не може да не бжде важна проблема за единъ народенъ институтъ като нашия. Безъ народното здраве, безъ здравъ народъ нѣма продуктивенъ трудъ, нѣма изобщо благосъстояние въ една страна. Съ новия законъ за народното здраве, който тази година за първи пътъ се слага за приложение на окр. съветъ, се възлагатъ голѣми грижи и изискватъ значителни средства за организиране сжщата служба въ окръга. Отъ вашето внимание не може да се избѣгне голѣмото значение на този въпросъ и азъ вървамъ, че ще употребите усилия за доброто му разрешение.

Културното повдигане населението на окръга е еднакво предметъ на Вашите грижи. Сжщо и подпомагането на занаятчиите — тези слаби социални класи, които се намиратъ зле засѣгнати отъ голѣмата економическа криза, отъ която страната ни напоследъкъ е зле засѣгната не могатъ да не бждатъ разгледани и подпомогнати.

синоритъ и други мѣста, които сж свърталища на тия гжсеници.

Тамъ кждето се забележатъ по вече гжсеници да се паятъ вечерно време огньове около селото и въ полето, които привличатъ гжсеницитъ и въ огъня се унищожаватъ.

КАТЕДРАТА е поканила общинитъ да си набавятъ перези за общински разплодници. Такива има въ Държавното стопанство на конезавода Клементина при гр. Плѣвенъ. Нерезитъ сж съ тегло 50—60 кгр. и се продаватъ живо тегло 30 лв. кгр. Общинитъ могатъ да си доставятъ нерезитъ чрезъ катедрата или направо отъ конезавода.

СТРОЕЖА на стопански сгради (обори, торища, кокошарници и кочини) ще продължи и презъ настоящата година по планове дадени отъ агрономитъ при катедрата. Следъ завършване на постройките ще се опредѣля помощъ, която ще се отпуска отъ държавата или окръга! Ще се предпочита строежа на торищата и кокошарницитъ.

КАТЕДРАТА е разгласила до общинскитъ скотовъдни комисии, че се забранява покупката на бичета говежди и биволски за общински разплодници по-малки отъ две години.

КАТЕДРАТА устройва окръжна екскурзия на 15 юний до с. Новиградецъ (Козлуджа). Въ екскурзията могатъ да взематъ участие стопани и стопанки отъ цѣлия окръгъ. Целта на екскурзията е да се видятъ поставенитъ опити въ опитното поле въ с. Козлуджа и модернитъ стопански сгради въ селото. Предъ екскурзиянтитъ ще се демонстрира съ модерния земеделски инвентаръ на опитното поле и жетва съ кафезна коса.

Б. Н. БАНКА е основана съ указъ отъ князь Дондуковъ Корсаковъ на 27 януари 1879 год. като държавно учреждение безъ право, обаче да издава банкноти. Въ началото на 1885 г. тя се преобра-

зува вече съ право да издава банкноти. Основниятъ капиталъ е билъ 10 мил. лева, който днесъ стига 500 мил. лв. съ резервни фондове 1,252,180,000 лв. Съ последнитъ изменения въ закона тя е обособена вече като чисто емисионенъ институтъ и има въ обръщение банкноти 3,310,077,000 лв. текущи и депозитни смѣтки 1,748,415,000 лева. Нейното покритие днесъ възлиза на 360/0. Въ края на 1929 г. банката е рализирала чиста печалба отъ лв. 169,933,000.

НА 1 ЮЛИ т. г., ще се тегли лотарията за изграждане „Домъ-Паметникъ“ на инвалидитъ въ София, съ най-голяма печалба 200000 лева.

Въ Домътъ ще бжде поставенъ жертвеникъ съ вѣчно горящо кандило, предъ който жертвеникъ всѣкой ще има възможностъ да се поклони и отправи топли молитви къмъ Всевишния за упокоение душитъ на загиналитъ за Отечеството ни герои.

Апелираме къмъ Васъ, мили сираци, деца, родители и вдовици на убититъ Ви мили и скъпи бащи, синове и съпрузи, да молите гражданитъ и гражданитъ да помогнатъ на това хубаво и велико дѣло, за да си купятъ лотарийни билети, които се продаватъ въ всички държавни учреждения, банки, войсковы части, гимназии, прогимназии, всички общини и въ комитета, ул. Алабинска, № 30 — София. Цената на билета е 20 лв. Отъ комитета.

ВАРНЕН. АРХЕОЛОГ. МУЗЕЙ. Постъпления за м. май. Отъ Варна — Прот. И. Титовъ — ютия; Д-ръ Ал. Недѣлковъ — камененъ чукъ, гърне бронзово и каменно чукчета, игла, кремъчна пила и човѣшки кости (предисторически); Вл. Липчевъ — бронз. монета Одессосъ; С. А. Димитровъ — среб. рим. монета Гета; Т. Х. Димитровъ — глинено краче съ египетско писмо; К. Паркамски — надгробна старохристиянска плоча; С. Татаровъ — глинен лампичка и два плана на стари гробници; З. Д. Николова — мраморна плочка и среб. тур монета;

Р. Поповъ — рим. мед. монета; В. Ионевъ — медна монета Трми; Ил. Илиевъ — стариненъ бронз. кръстъ; Иор. Мирчевъ — фрагментъ отъ бронз. икона; М. Дочевъ — мед. монета Веспасианъ; К. Паловъ — желѣз. секира; Д. Николовъ — 2 мед монети К. Велики и бронзова Маркианополъ. гр Неврскопъ—К. С. Джамбазовъ — сребърни павти и гирдапъ. с. Татаръ махле—Д. Николовъ — мед. рим. монета. Алжмлеръ. Кр. Ат. Кавалджиевъ—мед. рим. монета; Н. Г. Тръновчато — сжщо визант; Н. Маленовъ—сжщо

брон. Маркианополъ; Я. Д. Качаковъ—глинена лампичка; Г. Т. Сувашевъ—плетена гривна въ форма на змия; Ив. К. Димитровъ — 2 медни монети; Г. Яневъ—2 желѣз. стрелички; Т. Ивановъ—бронз. тур. печатъ; Н. Желѣзковъ—бронз. монета Маркианополъ; Г. Т. Субашевъ — 2 мед. трак. и 1 визан. монети; Ян. Т. Стойчева — мед старобълг. и 1 визан. монети; Ел. Иванова — древнохристиянски меденъ кръстъ. Р. Девня Яни Димитровъ—желѣзна статуйка ключарка Дружеството благодари на дарителитъ.

Министерство на Вътреш.
Работи и Народн. Здраве
Отд. статист. окр. и общ.
финансии № 4788 9. IV
1930 г. София.

Преписъ отъ преписъ
До г. г. Окръжн. управители
въ Царството

Нѣкой отъ секретаритъ-бирници, при събиране налога върху мелницитъ, тепавицитъ, дѣскорезницитъ, гатеритъ и други неотбелязватъ въ квитанцията въ подробности вида на мелницата—водна или моторна съ колко камъка е и други, поради което мжно може да се провѣри отъ контрола, дали налога е събранъ правилно. Нещо повече, въ много отъ общинскитъ бюджети това разпредѣление не е направено и въ специалната за целта таблица — приложена къмъ тия бюджети. Сжщото важи и за редъ други такси, които се събиратъ отъ общинитъ по различни размѣри, безъ да е посочено естеството на прихода.

За да може да се упражнява ефикасенъ контролъ по събирането на казанитъ налогъ и такси, върховната см. палата съ решение № 102 отъ 14. II н. г. препоръчва окр. постоянна комисия, а така сжщо Вие при разглеждане и утвърждаване да се следи дали таблицата за която е речъ по-горе, както и тарифитъ за другитъ приходи сж надлежно попълнени и ако не сж да се върне бюджета въ общината за да се попълни тѣзи таблици и тарифи, и се направи нужното разпредѣление по тѣхъ. Въ такъвъ случай, Окр. см. палата би имала възможностъ, при провѣрка на отчета да държи отговоренъ по съответния отчетникъ за несъбранитъ отъ него презъ отчетната година налогъ или такси.

Главенъ секретаръ: (п.) И. Разсукановъ
Началникъ на отдѣлението: (п.) Хр. Милковъ
Вѣрно, за Началникъ на отд.: (п) Ржтковъ
Вѣрно, при Варнен. окр. управление,
Секретаръ: (п) Ив. Хр. Дучевъ
До Господина Председателя на Окръжната
Постоянна Комисия — Тукъ

За сведение.
№ 2367, гр. Варна, 28 априлъ 1930 г.

Окр. управителъ: (п) Б. Кисювъ
Секретаръ: (п.) Ив. Хр. Дучевъ
Вѣрно, при Варнен. Окр. Постоянна Комисия,
Секретаръ: Н. Николиевъ

И. ХРИСТОВЪ
инж. механикъ асс.

Възраждане на българската техника и индустрия

(Продължение отъ бр. № 4).

Въ частната инициатива по машиностроението имаше голѣми успѣхи. Кжде 1891 г. се завърша отъ сграждане свършилия въ Хемницъ машиненъ строителъ инженеръ Ив. Бурджиевъ и туря основитъ на първата българска фабрика за огнеупорни каси за пари, плугове, преси и метални мобили. Излишно е да се спирамъ подробно върху описанието на това предприятие, понеже мисля, че е известно на българското общество като единствено модернизирано и вещо ръководено предприятие по специалността си на балканския полуостровъ. Нѣкой отъ поменатитъ по-горе предприятия бидоха организирани за специални фабрики и правеха множество доставки задъ граница каквото Е Мюлхауптъ по мелнични машини и водни двигатели „Победа“—Русе сжщо; Керамичната фабрика „Изида“ — Новоселци — София. Съ фабриката на пории за коля и файтони, печки за готвене, печки за отопление и пр. бѣха бѣха ангажирани нѣколко работилници въ Варна, Ст.-Загора, Русе, Плѣвенъ и др. постепенно се намали вноса на много метални артикули.

Въ спиртоварението и пивоварене сжщо частната инициатива е била силна. Още преди 1885 год. въ София се започна и нареди спиртната фабрика на Ив. х. Еновъ Княжево, пивоварната фабрика Трифковичъ — Певново и тая на Братия Прошекъ — София. Почти едновременно се застрои прочутата Шуменска пивоварна фабрика въ Шуменъ и тая на Хаберманъ — Русе.

Въ текстилната индустрия, която има своето начало още преди освобождението сж направени голѣми усилия въ Сливенъ фабриктъ Стефановъ, Сарж Ивановъ, Бр. Калови и Габрово Ив. Калпазановъ 1885, Беровъ и Момеринъ 1892; „Успѣхъ“ и „Александръ“.

Първитъ български фабрики сж били предпочетени доставчици на платове, шаеци за облѣкло още на турската армия. Работата въ началото е вървяла съ ржчни станове по после съ водна сила и кжде 1892 г. се започва бързо преустройство на фабриктъ въ Габрово Беровъ и Момеринъ, Ив. Калпазановъ. Млада България имаше нужда отъ всѣкаква индустрия, а инициативата на българина бѣ много смѣла и на това се дължи най-главно бързото израстване на всички видове индустрии въ страната. Кжде 1894 год. Министерството на търговията и земледѣлието за да подготви мѣстни майстори по тъкачество и бояджийство откри въ гр. Сливенъ специално училище, което сжществува и до днесъ отъ гдето излизатъ добри текстилни майстори. Единъ отъ първитъ учители-майстори въ тоя клонъ е билъ г. Бохоровъ.

Не по-малко ценни успѣхи имаше въ керамиката. Свършивитъ Княжевското керамично отдѣление станаха истински апостоли за подобрене мѣстното граничарство, а професоръ Г. Димитровъ бѣ преданъ пионеръ въ научното насаждане на тая индустрия като учител и като специалистъ-ръководител въ фабриката „Изида“ — София. Многобройни сж начинанията въ възраждащата се промишленостъ и моля читателитъ и заинтересованитъ специални среди да бждатъ снисходителни заради невъзможността да бждатъ упоменати изрично въ тоя малъкъ трудъ.

Най-силенъ тласкъ за насърчение на промишлеността и занаятитъ даде специалния за цѣльта законъ отъ 1895 г. издаденъ по личната инициатива на покойния български финансистъ Ив. Ев. Гешевъ и горещъ подържникъ за създаване на мѣстна индустрия по силитъ и нуждитъ на младата още и бедна България. До 1912 г. т. е. до българо-турската война*) равоя на индустрията вървеше съ такъвъ темпъ, че не веднъжъ съмъ слушалъ чужденци да изказватъ опасенията си, за намаление на операциитъ имъ съ България. Като се до-

*) Казвамъ Българо-турска, защото въ сжщностъ войната бѣ водена отъ България и Сърбия и Гърция дебнеха мзнуждането на България.

М. Т. П. Т.
Окръжна Инспекция по
Труда
№ 1368. 20 май 1930 г.
гр. Варна

Окръжно
До г. г. Работодателитъ на
индустриалнитъ, търговскитъ, за-
нятийскитъ и всички други пред-
приятия въ окръга ко пие:
г. г. Градскитъ и селски Кметове
за разгласяване и сведение.

Съгласно чл. 178, буква „б“ отъ Правилника за прило-
жение на закона за Общественият Осигуровки, всички гло-
би, които се налагатъ отъ работодателитъ на работницитъ,
служащитъ и чиновницитъ имъ за нарушение правилника за
вътрешния редъ на предприятието, се внасятъ съ вносенъ
листъ въ Българската Народна Банка.

Съобщавайки това инспекцията нарежда за въ бъдеще
следното.

1. Всички предприятия ежесечно безъ каквито и да
е покани, ще представятъ поименни списъци на глобенитъ
№ № на осигурителнитъ имъ книжки, размера на глобитъ
по кой чл. отъ правилника за вътрешния имъ редъ съ гло-
бени, ведно съ втората половина отъ вносния листъ. Следъ
съответната проверка въ инспекцията, вносниятъ листъ ще
се връща на предприятието надлежно визиранъ, а списъка
ще се задържа въ инспекцията.

2. Вноснитъ листове ще се съхраняватъ отъ работода-
телитъ и представятъ при поискване отъ инспектирующитъ
лица при ревизия.

3. Работодателитъ водятъ книга за глобитъ съ следни-
тъ графи: а) Име и презиме на глобенитъ работници, слу-
жащи и чиновници, б) № на ос. книжки; в) дата на глоба-
ването, г) размеръ на глобата; д) по какъв поводъ съ гло-
бени (кой чл. отъ правилника за вътрешния имъ редъ) и
ж) контролнитъ № № на вноснитъ листове съ които съ
внесени глобитъ.

4. Книгитъ за глобитъ се представятъ при ревизия на
инспектирующитъ лица при поискване.

5. Глобитъ да се внасятъ незабавно следъ като същитъ
се одържатъ отъ глобенитъ при изплащането на надницитъ,
заплатитъ имъ и др.—никакво задържане или невнасяне не
се позволява.

Горнитъ нареждания работодателитъ съ длъжни да из-
пълняватъ най-точно. Окр. Инспекторъ: П. Михайловъ
Секретаръ: Ас Върбановъ

Варненски Окръженъ Ветеринаренъ Лѣкаръ

Преписъ

ЗАПОВѢДЬ № 17

гр. Варна, 30 май 1930 година

Съгласно окръжната телеграма № 5119, отъ 28.V. т. г.
на Министерството на З. Д. Имоти—Отдѣление Ветеринар-
но, поради поява на „Чума“ и „Огненица“ по свинитъ и
предъ видъ настѣпването на лѣтнитъ месеци, презъ които
заразнитъ болести по свинитъ най-много върлуватъ, за
което налага се вземането на съответнитъ мѣрки за огра-
ничаването имъ, още повече като се има предъ видъ бла-
гоприятния резултатъ отъ прилагането имъ въ минали
случаи, Заповѣдвамъ:

1. Да се спре предвиждането на свини отъ едно насе-
лено мѣсто на друго и се затворятъ отъ 10 юний до 10
септември т. г. — пазаритъ за покупко-продажба на такива
животни въ окръга, а именно; пазаритъ въ Варненска око-
лия: — гр. Варна и с. Козлуджа и тия въ Провадийска око-

лия: — гр. Провадия и селата: Караагачъ, Елесь-факъ, Вълчи-
долъ и Ново-село, като презъ това време се забранява и на
чергаритъ и купанаритъ, по случай пътуването имъ на
жетва, да водятъ и прекарватъ съ себе си свини;

2. Презъ забранения периодъ се допуска закупуване,
превозване и прекарване на свини въ следнитъ случаи:

а) Угоени свини за клане въ кланицитъ;

б) Малки бозайници до 10 кгр. живо тегло, прасета за
клане и свини за разплодъ, като пренасянето на такива
ще става на рѣка или въ сандѣци;

в) Свини за стадно или оборно угояване отъ угоители
(угоитель се смѣта този стопанинъ, който постави най-
малко 20 свини за угояване), като всѣки угоитель е длъженъ
да се снабди предварително съ писменно разрешение отъ
съответния длъжностенъ ветеринаренъ лѣкаръ, въ района
на който ще се угояватъ свинитъ.

Относно стадата свини, които биха се докарали отъ
други окръзи въ балкана за жирене, стопанитъ имъ безу-
словно трѣбва да се снабдятъ съ пѣтенъ листъ отъ мѣсто-
произхождението, съ позволително отъ горскитъ власти за
допускане на паша и такова отъ ветеринарния лѣкаръ въ района
на който ще се докарватъ свинитъ, като съ докарване на
стадото на мѣстоназначението да известятъ, чрезъ горскитъ
власти, на съответния ветеринаренъ лѣкаръ или участковъ
фелдшеръ, за да провери стадото и съвмѣстно съ горскитъ
власти да имъ се опредѣли районъ — пасище.

Окр. ветер. лѣкаръ: (п) Д-ръ Тюлевъ

Вѣрно, Окр. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ

Секр.-счетоводителъ: Г. Друмевъ

Пашаитско училищно настоятелство

Обявление № 60

с. Пашаитъ, 2 юни 1930 г.

Обявява се на интересующитъ се, че на 11 день въ 10
часа пр. обѣдъ отъ публикуване на това обявление въ Вар-
ненски окр. вестникъ въ канцеларията на училището ще се
произведе търгъ за отдаване сѣното отъ училищната ливада
„Ливадитъ“ отъ 13 декара и 6 ара раздѣлена на 6 парцела.

Залогъ за правоучастие въ търга е 10% отъ стойността.

Тържнитъ книжка могатъ да се видятъ всѣки день въ
училищната канцелария. Разносцитъ по търга съ въ тежестъ
на наемателя. Отъ настоятелство.

Белевско училищно настоятелство

Обявление № 15

Белевското училищно настоятелство съобщава на инте-
ресующитъ се, че на единадесетия день отъ публикуването
настоящото въ Варнен. окр. вестникъ, 9 часа сутринта въ
първоначалното училище с. Белево, ще се произведе публи-
ченъ търгъ за отдаване подъ наемъ на следнитъ училищни
недвижими имоти: 1) ливади отъ 43 дек. въ мѣстн. „Келе-
джиеви чаиръ“ съ първон. цена 80 лв. на декаръ; 2) ливада
отъ 10 дек. въ мѣстн. „Чешмичкитъ“ съ първон. цена 60 лв.
на декаръ; 3) училищно дворно мѣсто отъ 2.5 дек. за разо-
раване, съ първоначална цена 150 лв. на декаръ за година.
Наеменъ периодъ 3 години. Залогъ се иска 10%.

Гербъ, публикация и всѣкакви други разноси съ за
смѣтка на наемателя.

Поемнитъ условия могатъ да се видятъ всѣки присѣт-
ственъ день въ канцеларията на първоначалното училище.

Отъ настоятелството.

стигне до 1912 год. виждатъ се вече заченки отъ всички индустри
въ страната, но това блаженно настроение скоро рухна и ний всички
знаемъ какво ни донесоха дветъ за България катастрофални войни.

Мелничарската индустрия крепена и насърчавана 25 години,
бѣше извоювала 1895—1912 г. завидно мѣсто въ иностраннытъ па-
зари. Тя бѣ представлявана въ началото кжде 1894—95 г. отъ нѣ-
колко по уредени каменни мелници а именно: въ Бургасъ Ив. х. Пе-
тровъ, р. Девня — Шотовъ и Енчевъ, Презенти; София — Юрданъ
Джумалиевъ; Търново П. Велковъ, Момчевъ, Георгиевъ и др. По
по после следъ 1895 год. бързо се почна преустройството на мелни-
цитъ съ нови валцови наредби вмѣсто съ французки канъни*) започна
се настоятелно искане за постройка на ж. п. линия за превода на
брашна. Износа на брашна за Цариградъ и близкитъ острови посте-
пенно се засилваше. Презъ 1895 г. имаше вносъ на тънки луксозни
брашна отъ Ромъния, Буда-Пеща и Одеса. Следъ устройството на
по-крупнитъ мелници тоя вносъ се спрѣ. Мелничарската индустрия бѣ
грижливо крепена и насърчавана заедно съ другитъ предвидени въ
закона.

Почувствувалата се нужда отъ мелничари-техници се задоволи
отчасти съ откриване на първото българско мелничарско училище въ
гр. Варна подържано отъ държавата и варнен. търгов. индустриална
камара — (ржководено отъ инж.-механика Ил. Христовъ).

Свършившиятъ първото българско мелничарско у-ще въ 1911/13
год. Варна заеха управлението на множество голѣми и малки мелници
въ страната. Надеждитъ за подобрене на земледѣлието чрезъ тая
индустрия, засилване трафика на Бѣлг. параходно д-во и разширение
на търговията съ южни и източни пазари, даваха до 1915 г. все по

*) Търговско-пром. вестникъ май 1895 г. статия И. Христовъ „Селото Девня
като промишленъ центъръ“.

голѣмъ хоризонтъ на тая промишленность*). Но както споменахъ и
по горе войнитъ спрѣхъ онова блаженно състояние, което обещавахе
да направи отъ България балканска царица.

Възраждането и развитието на българската техника и промиш-
леностъ прочее не е дѣло обикновено, то е плодъ на извънредни уси-
лия и смѣлостъ въ всички направления и по всички клонове.

Преди да завърша тая кратка история, не искамъ да оставя
неупоменато едно много важно обстоятелство а то е, че старитъ на-
ши българи въ чужбина и въ страната съ предвиждани необходи-
мостта отъ промишленна просвѣта. Затова нѣкой отъ тѣхъ, които
съ владяли голѣмо имотно състояние не съ забравяли родината а съ
завещавали значителни суми за разни просвѣтни цели Така напр. по-
койния Евлогий Георгиевъ е завещалъ суми за съграждане
университетъ а също и за специално училище въ родния му градъ
Карлово, което съществува днесъ.

Д-ръ Василияди отъ с. Гачевци—Габровско завещалъ тоже цѣ-
лото си състояние за техническо училище въ родното му мѣсто. Това
техническо училище съществува отъ 1898 г. насамъ въ Габрово на
негово име. По кжсно кжде 1908/910 год. училището биде разши-
рено отчасти и приравнено по програма и наредба съ държавното
механико-техническо училище въ София; подъ вещото ржководство
на стария учителъ и директоръ на същото г. Гр. Коцевъ (съ завър-
шено техническо образование въ Княжево и Саксонската промишлена
академия въ Хемницъ). Борбата на сжщия за издигане промишленото
образование въ България до подобающата висота е отъ значение и
поука за всѣки младъ техникъ.

*) За която фактора на тия редове усърдно е работилъ цѣли 25 години чрезъ
просвѣта и лична инициатива.